

מוֹקָר

כתב עת מבית "הלבנה ומוסרה" • חדש אדר • גיליון מס' 4 •
מפעלי אורתות הלכה" • מוסדות "שובי נפש" תכב"ז

דבר מו"ר ראש המוסדות

מו"ר כה"ר הגאון המקובל רבי עזריאל מנגור שליט"א
ראש מוסדות "שובי נפש" תכב"ז

הבאת המין כיצד? הנגגה בחינוך

המשך למאמרים קודמים, אספר על הנגגה הגאון הראב"ד מארי **חיה בעבאל זצוקן** ל' אוורית ימי הפורומים בתלמודי התורה משפעהו, והילדים מנים נפצים לפוצצם בעת הזורת "המן" בקריאת המגיליה. ננסתי אל "בית הכנסת הגדול" בשכונת נחלות צבי, מקום ישיבתי היה לשטאו של מארי יחיא, והמרפיע שהה תומך את ידו השמאלית מפרד בינוי, כשהתישבתי במקומי וראה מארי שאני מצוד עט יתד ברזל קופסת ברדוקן - טבק, בתוכה גופרתית מרושי הגפרורים. שאלני בנימה של חיה, עוזיאל הקופה מלאה ברדוקן או בדמי פויים? השבתי: יש בקובסא גופרתית כדי לעשות באורות (פיצוץ) בהזורת שם המן. ברגע זה הארי נעשנו מרווח וצדיני יותר ואמר כי מה כונך אי עוזי? אי לא חסכתו משמעותה שמארי מרווח והוא שאל: כמה פעמים נזכר המן במגילה? עניתי: לא ננית ואני ידע. והשיב לי: נזכר שמו נ"ד פעמיים. ושוב שאל: כמה מבני נזכרו במגיליה? עניתי: עשרה בנים, ומונתי שמותם. אמר המאריי בא נמנית את מספר האותיות בבני, וזה המניין עולה נ"ד אותיות. שוב שאל: למה קוואים את שמותם בונשמה אחת? עניתי: כיוון שצאה נשומות בפעם אחת. או אז אמר: ובכן אם תעשה באורות על כל שם ושם של המן, לא תוציא את נשמותו של המן כפי יציאת נשות בניו - בפעם אחת. וכששולם כל מנין המן שהוא כמו נאות בנים, וכחהותו איזי תוציא את נשמותו בפעם אחת כייציאת נשות בניו. ולכן, תמתין עד לסוף קריאת המגיליה והברכות, וזה"כ תעשה באורות, ובכך התרצתי.

גישה של ענק רוח, עם חכמה עצומה מתובלת ב"ד"ת של מארי, כיצד להביא ילד קטן שעשה הכנה גדולה לעשותה שלhabנותו יש בזה ענן, ולהסביר לו בדרך לא דורך, העיריך כדי לקיים את המנהג שאין מכים את המן בקריאת המגיליה, ואין מפערעים בקריאת. גישה זאת משליפה על כל פערולה ופעולה הניכרת כיצד להבאיל לד המגע מעשה שלילית, תוך שיטוף חשיבותו, שיבין את המניעה מבלתי לומר לו "אסור". זט"ל.

דבר המערכת

"משנכנם אדר מרבבים בשם מהה"

באר מון בבניו וגדול כמו מהדר ר' יוסף צובריי **צוקל"ה** (קונטרס עץ יוסף), כי דווקא שמחול של חדש אדר הינו מול דגמים, ובפרק שירה אמר שהדינים משבחים לה "קהל ה' על המם" וכו'. וכשאחים לודזם הם מתרבלים יוזדים שה' שלח לצדום, ונתקה בהם הי' יברך הוושראות שביבעה וחוקם למות שולבו לחי ניצול ממקבשי נפשם. ביחסו נזהרים הם לא לפושע לבשיה, מן החיים מקום יחותם. כך עם ישראל ציריכם ללחוד מודגמים לא פרוש מן התורה שהוא מקור ייינו. וזה היהת כוונת המן הרשע, לבטל את עם ישראל מן התורה, כדי שיוכלו להשמדם ח"ר. והפל פור, וכשכללו על חדש אשスマח, כיון שהוא ריבתו מטה באור, וסימן הוא שיצליה לבטל מתרות משה. אך לא די כי בחדש זה גם נעל משה ובוניו, וגתקים הריך מוחשת, כי כאשר היה בהולדת משה אשר אהיר עיניהם בקיום התורה, כך גם עתה, ביתר שאת שקבלוה בידין.

ולפיכך מרבים בשם מהה, שחדש זה מסמל לנו על התורה, וקבלת רצצתו. ואין שמחה כתורה, מקור שמחת הנפש באמות. ובתקופה קשה זו נגבי חיללים לתורה, ונושיא תפילה שושיענו תשועת עללמים בא".

מפעלי אורתות הלכה, מוסדות 'מוסרה'.

מחשבה כהלה

כח"ר הגאון רבי זוהר עוקשי שליט"א
ראש ישיבת ברכת אברהם פ"ה

הדרך לזכות לבתורה של תורה

שלשה כתורים הם כתר כהונה. כתר מלכות. וכתר תורה.
כתר הוא החלק העליון ויש להתבונן כיצד זוכים לכתר.

התשובה לכך טמונה במכונה המשותף אצל אהרן משה פנה נחנס שבט לו' ודוד המלך. והוא שכל רצונות ומתורתם היא אך ורק כבוד שמים ויחור על המצויות הגופניות וכבוד ועד לכבוד שמיים. אהרן הכהן נמצא במצרים סובל עם העם את השבעה והנה מעניש משאה ומלוקח לו את שרביט ההנוגה, ובככל זאת נאמר ורואך ושמח בלבבו. לך כהה לכהן הינה. משה רבינו שבעה מים משלד הקב"ה את משה ליטול את שרביט ההנוגה ומשה ימיהו טוב ממוני עdry. שב כבוד שמים בלבד בראש מעינינו, זכה לכהה תורה. בפניהם כתוב בקנאו את קנאתי בתורתם תורה מעידה עליו של כל מה שהיה אכפת לו הוא קנאת ה' והלא אילו הרגו זמרי לפניהם לא מתחייב עליו. פניהם מוטור על המצויות הגופניות שלו לכבוד שמיים וזכה לכבודות עולם. שבט לו' אחר חטא העגל נענים לקוריאות מי לה' אליו, למרות שנאמר איש חרבו באחיו ובקרובו. כי העיקר יצאם הוא כבוד שמיים, וכוכם שהקב"ה מקודש. דוד המלך הילך להליכם עם גוליאם, אמר ודד אתה בא אל' ברכות ובחור אני בסם' ה'. כשנזרה הדומנת לדוד להרוג את שאלול אינו הוגה כי משיח ה' הוא, שבכבוד שמיים הוא העיר. וזהו עולם. פורמים זכו ליהודים הייתה היותה אורה זו תורה בזכות מיסירות הנפש וויתור לה הכול לכבוד שמיים ומרדיכי לא ישרחו וויתר על והנה רק כתר תורה פניו כי אמרו חז"ל כתר תורה מונח בקרון זית וכל אר כי לזכות לך צריך לויתר על הנוחות של תורת הצרים שלך וכן נזכה לבתורה של תורה.

חמדה גברזה

אלחאים יהיא בן סליםן אלטביב (רביינו זכריה בן שלמה הרופא)
בעל מדרש החפץ ונימוקי הרוזה על הרמב"ם ועוד

קטע' מתוד מדרשו על פרשת חקת - פרשת פרא

**תרגום
המרגלית הנבחרת**

מקור אלדרה אלמנתכ' בהי

אמרות ה' צורפה אמרות טהורות: זו תורה הנפשות שהמשיגות הפטת הדעת בלא שיבוש. אמר שלמה על כל אלה עמדתי ופרש רפה כיון שהייתי מגע אליה אמר אומר אהכמה והיא רקה ממנה: כלומר, שלטתי על כוחות החוץ מכך רציתי כל זcken שהוא קשור בצוורו שאין לה גאולה ממנה אלא אחר המיתה, וכל זה נסוך לחכמתה אלהית.

אמורו ארבעה דברים יציר רע מקטרג עליון ובכולן נאם חוכה ואלו הן אשת אה וככלאים שער המשתלה ופורה אדומה: אשת אה כלומר, החומר קיים בגוף האדם. וככלאים, כח הדמיון והחוש. ושער המשתלה השיפוט הדמיוני ופורה אדומה, הנפש שאניה מוכנה.¹

אמר מעשה באחד ששאל את רבן יוחנן בן זכאי ואמר מעשה זה שאת עושן ונאי בכשפים: כלומר, זהו דין ובקרים בין החוש וכח הדמיון. מכאן עקרים וברבים שלולמה ומעשנן תחתיו: מעמידים את הגוף בדברים השנויים בו. ומדי היא בודחת ממנה: כיiktים מן מסופים מהחוים. כך רוח והיא שלטומאה: כלומר, העיסוק בעניינים ההכרחיים לחומר הוא טומאה. לזה דוחית בקונה: כלומר, המטרה היא העולם הרוחני, לא הגשמי. ואומר זו גירצת הכת: כלומר, כבר קדם בידיעות תעללה שומעשה הזה היה קיים כל מין שבחשיפת קיימת.

ונתnames אותה אל אליעזר הכהן, וудין אהרן קים, מכאן שהיא כשרה בכהן הדיט: כך, לפעמים תהייה התבוננות עי' כח הדמיון, אלא שענ�ו שהליכת

אמד שלמה על כל אלה עמדתי ופרש רפה כיון שהייתי מגע אליה אמר ה' צורפה אמרות טהורות: אליה ה' צורפה אמרות אהכמה והיא רקה ממנה: עניין אני קורא אלקי دون מדרתי מנא דאמות מורתבטה באלאזרה לא להא פכאך מנהא אלא بعد אלפראך וככל הד' האבע לחכמתה אלהיה קו' אורבעה דברים יציר רע מקטרג עליון ובכולן נאם חוכה ואלו הן אשת אה וככלאים ושער המשתלה ופורה אדומה: אשת אה, עניין אלמאדה מסתקימה פי אלסם. וככלאים, אלכ'יאל ואלהס ושער המשתלה, אלהום ופורה אדומה, אלנספ אלכ'יר מסטעדה.

קהל מעשה באחד ששאל את רבן יוחנן בן זכאי ואמר מעשה וזה שאת עושן ונאי בכשפים: עני מחהקאת אלחס ואלכ'יאל מבאיין עקרים וברבים שלולמה מעשנן תחתיו: כייקון אלספם בדואעה. ומיד היא בודחת ממנה: כיתקים מזת מאן אלעמר. כך רוח והיא שלטומאה: עני אלашtag'אל בעזרותה אלמאנדה סומאה להה דוחית בקונה: עני אלקמץוד לעלאלים אלדוחאניא לא אלסמנאי וק' גירצת הכת: עני קד סבק פ' עלמה תעללה אן כיון הד' אלפעל תאבר מא דאמות מאלנספם.

ג' ר' ראמל כשרה בכהן הדיט: כד'אלק קד יקון עתubar באלא'יאל ולכ'

הלכות ומנהגים במנהג קהילות קדש תימן - תענית אסתר ופורים

על פי ההלכה ומנהגים - הלכה ומסורת

בבית הכנסת, ואפלו לו מאה אנשים בביתו,ילך לבית הכנסת משום רבם הדרת מלך.

די' ומנהגי קראת: מהניגנו שהחון לבדו עמוד והצבור ישב, בין בקריאת המגילה בין בברכותיה. החzon עמוד ופנוי לפני הציבור בקריאת אגדת צבירו, יש שנהגו שעומדים בזינבה פניו לפני החיל. הקורא קורא והוא מושטת המגילה כaggerת. וזהר שלא תהיה נורתה על גבי קורע, והוא הדין שלא תהא לוליה באיזו מקום בין שני כתבי הקודש. ומנהגנו גם השומעים אינם פושיטים המגילה, ושנহגו גם השומעים לפשטן כאורת. הרבה קהילות נהנו שאין מפסיקים בין הפסוקים אף כד נשימה, ויש שנהגו להפסיק בין הפסוקים בגעמה מושבת עד הפסק כד נשימה.

ויהי "כארם" אליו יום ויום (אסתר ג' ד'), הכתיב "כארם", והקרוי "כארם". גירסת ספרי תימן וכל הספרים המדוייקים בעולם ואיש לא עמד "לפניהם" ולא "בפניהם" (אסתר ח' ב'), וכן להשmid "להרגו" ולאבד (אסתר ח' א') ולא להרוגו, וכן מנהגינו פשוט שאן חורום בקריאת תיבות אלו. הנהו לקרא חמשה פסוקים אלו כל הקhol בקהל ובם בגעמה המויהדת להם [יש שנהגו שבחון קורא תחליה ויש נהגו שהביבון אמרום קהילה], והם: איז' ?הוק', ?יטילא ?תקון, ?וקרכ' ?צא, ?ליהודים, ?קרכ' ?קהוז'. יש קהילות שנגנו להוציאם פסוק ?פי ?דולד ?קרכ' . ויש טהוטיפו שם אילך עד סוף המגילה. ברוב המוקומות לא נתנו לנגן את המגילה כשאומר האגרות האזות, ויש שנהגו בכך. אחר הקראת המגילה, שאנן קראים את המגילה, וכברב ברחה של אחריה. ויש אומרים שבדקא קורך ואחר כך בירך, ויש אומרים שאם רצה מכורך ואחר כך בירך. ולכל הדעות אסור לכרוך המגילה בשעת הבכורה. אדר הבכורה אודור הנקן, בריך מרדיין, וכו'. ונהגו בירם שתאות הברוכים אומרים בנחת ושמחה, ואת האדרורים אומרים במחריות. לא נהנו להזכיר את המגילה. לא נהנו בעת קריית 'המן', ובורוכם אף בשעת אמרית 'אדרו המן', ויש שנהגו להזכיר את אמרית אדרו המן.

אכלת קדום קריית המגילה: אסור לאכול קודם קריית המגילה, וכן המנהג. אולם לצורך גדור מדור לטעמו מעין, דהיינו עד בכיצה (54 גרם) מפת או עוגה. ופירות מותר אף יותר מכיביצה, וכן מותר בשתה.

נכון להדרlik בברתו בלבד פורמים רוב אורחה, כמו' שבתות וימים טובים. בלילה אלא ביום.

תפלת שחרית: משלכים לתפלת שחרית. מוסיפים על הנשים בהודה. אחר החזה אין אומרים היל אל האיש"ז אמר הרצ' קידיש, ומוציאים ספר תורה וקוראים בפרשת "יונה עמלק", ומכיון שאין נשלה מהפרשה בתשעה פסוקים אין צורך לתקן קורוא עשרה פסוקים, מכל מקום הנהו לכפול סוסוק האחרון "פי יד על כס זיה", ויש שנהגו לכפול פסוק "יעיש הושע". וברוב קהילות הבלדי הנהו שלא לכפול כלל. אומרים אשר ייש מודלים והוא רוחם ויש שנהגו לאומרו, ואין אומרים למנצח. וקוורי המגילה. ויש שנהגו לומר ובאיין עד ואתה קדוש ושם קראים המגילה. ומנהג הבלדי, שאחר קריית הדרה מוחייני הספר תורה למוקומו, ואומרים סדר הימים כשאר מים, ומוסיפים צדמור שיר מזרום לאסף, וש מהדרין שנחזר סדר תורה רק לפני קידש תקבל, ואחר עליון לשדר ולהילאה]. אין ולולין התפלין עד אחר קריית המגילה.

סדר התפלה למוקמים: גם ערים המוקפות קוריין את המגילה, אין אומרים על הנשים בתפלה ואין קוורי בתויה, אבל אין פולים על פניהם ואין אומרים למנצח יעך ופולה לדוד [שנאמה].

מצוות מנחות לאביבונים: חייב אדם לחת בית פורמים לכל הפחות שתי מנות לשני אביבונים. נתונם כסף או מני מאכל. מצוה מן המובהק של סעודת מוקבdat (50 ש'ח), אולם מצד עיקרי הדין יצא ידי בחורה אף בנטנית פרוטה. ויש אומרים שבימי שלא ניתן לתקן דבך מאכל כל דבך. לא יון מתנות לאביבונים ממועת מעשר בספין, אך את התווספה על עיקר החזון, יכול ליתן מכסף מעשר.

מצוות משלוחה: חייב אדם לשלוח לחברים ביום פורם שני מנות של שני מני מאכלים או מאכל אחד ומשתקה אחד, לאדם אחד.

מצוות סעודת פורמים: לחתילה יש להקדים הסעודה קודם חצות היום, כדי שייכלו סעודתليل שבת לתיאבון. ומכל מקום אם לא הקדימו הסעודה,

"ג אדר - יום חמישי - תענית אסתר

תקנת התענית: קיבלו ישראל עליהם לדורות התענית צבור ביום ג' באדר,זכר תעניתה שהחוננו באותו דור מרדכי ואסתר וככל ישראל הפנוים ממלחמה.

סדר תפלה ומנהג: מוסיפים עניין בכל התפלות ערבית שורית מונחה, היחיד בשומע תפלה, והש"ז בין גואל לרופא. במנחה מניהים תפליין, יש שנהגו שניין חולצים אותם עד אחר קריית המגילה כמו ביום משום יזכיר אלו תפליין, ויש שנהגו לחייב לחולץ אותם בקרית שמעם כבשאר תעניות. בהוצאה ספר תורה אין אומר אליך אפיק', כיון שהוא עבר פורם, אלא מתחילה יהיה 'ה' אלהינו עמנוי. אין אומרים נplitת אפים, אחר תפלה מנהה נהנו מזמור למנצח על אלת השחר" (תהלים פרק כב).

קבועו ליום תענית אסתר: המנוג לקבע לימוד לתענית אסתר כשאר ימי השנה. שית'ז (ס"י תרפו ס'ק ד').

מחצית השקל: לא נהגו בקהילותינו להחת מחצית השקל קודם מנהה.

"ד אדר - יום שישי - פורים לעורי הפרוזות

- פורים משוחש למועדם

פורים לעיר שאמנים מוקפת חומה, ופורים משלש לעיר המוקפת והמה [ירושלים וכל הנראה והסמוך לה. ולענין ערים המוסוקות, ראה להלן]: אף שבעל שנה ערים המוקפת חומה קורין את המגילה בט", כshalliyim פורים בשבת, חקנו חז"ל שאנן קראים את המגילה בשבת, גירה שמא טבנה בידיו וילך מי שהוא בקי לקרותה ויעירינה ארבע אמות ברשות הרבים, לפיקך תקנו להקדים את קריית המגילה ליום שישי. ונקרא 'פורים המשולש' שהמצאות נחלקו לשישה ימים, ביום שלישי, מצות קריית המגילה, וכן מוצות מהנות לאביבונים כיון שעיניהם של עניים נשואות למקרא מגילה. בשבת, קריית התורה "ויבא עמלך", והזכרת "על הנסים" בתפלות ובברכת המזון, ובימים ראשון מצות סעודת פורים ומשולש מונות.

תפלת עבetta ליל פורים: יש לבוש כבר בלילה בגדי חג לכבוד הימים ולכבד קריית המגילה. וכן המנהג.

סדר התפלה: מוסיפים על הנסים בהודה [המוקמים אינם אומרים על הנסים], וגם שכח אחר שאמר ברוך אתה ה', איטו זהה. אך נילך לזכור אחר שגמר תפלה בלשון בקשה: "הרחמן עשה לנו נסים שם שעשית לאבותינו בימים בזמנן וזה בימי מרדכי ואסתר ור' למן. המנהג השאמי, אחר תפלה שמנונה עשרה אומר השליך ציבור חי קידיש, קריית המגילה, ולאוריה אווריה אווריה הש"ז "ואהת קדוש", והטעם יאה בחידושי ריבוד הובב (ס"י תרג' ס"א). ב"ז, נהוגים לומר "ואהת קדוש" לאחר קריית המגילה, ע"פ שatzlim איננו יום פורם. ואחר כן אומר הש"ז קידש תקבל ומשים משאר ימים. ומהנות לאביבונים כיון שעיניהם של עניים נשואות למקרא מגילה. הבלתי, מסיים כל התפלה עד אחר עליינו לשבה, קריית המגילה, חנינה ועל ישראל, ויש שלא נהגו לומר רבי לילו' מהו לילך כל.

דיני ברכת המיליה: קודם קריית המגילה נהגו לומר תפיחת 'חסדי'. וمبرך ג' ברכות על מקרא מלאה, שעשה נסנים, שהחינוי, ובוים איינו מברך שהחינוי. בברכת שהחינוי צריך לזמן לפטור את מצות דרום משליח מנות וסעודת פורמים [גם בערים המוקפות וחומה שקרים בונה זו ב'יד, יכולנו לפטור את סעודת פורם ומשלחו מנות של ים ראשון]. לאחר קריית המיליה מברך [האל] הרב או ריבונו. ומנהגינו לברך ברכה זה וא' ביחס. מקצת קהילות נהגו לענות אמר' על כל פסקא מברכת הבר את ריבונו.

מדדי יובל קריית המגילה: הכל חייבים בקריאת המגילה בין אנשי בין נשים, ומחייבים את הקטנים וקטנות שהגינו להחין לקרותה. ציריך כוונת שומע ומשמעות לצאת ידי חובה, וסתם שליח ציבור כוונתו להוציא ריבון ידי חובתם.

זמנה בלילה: מנהגינו לדקך לקרותה מצאת הכוכבים. מי שהוא אונס, יכול לקרotta מפלג' המנהגה. קריית המגילה של הלילה עד עלות השחר, אחר עלות השחר עד הנץ, קיראה בלילה. זמנה ביום: למתיחה מהנץ החמה, ואם הוא אונס קצת, יכול לקרותה מעלות השחר.

קרייתה בעשרה ורבע עס: ציריך לקרותה בעשרה מושום פסומי נסא. ואם אפשר בעשרה, קורא אותה בברכotta בהיחד. השומע את המגילה מבית הכנסת והוא ישב ב ביתו הסמוך לבית הכנסת, קורא בعشרה, כיון שהוא לילך לקרotta שומע הקרייה ממוקם שיש בו עשרה ופרוסמי נסא. מצוה לילך לקרotta

בעומק ההלכה

כה"ר הגאון רבי חזקיהו דהבחש שליט"א
רב קיק שטייל ותים ומו"ץ בראש העין

משלוח מנות במאכל ומשתה

שאלת: האם משקה้นה נחשבמנה, ומה הדין כשליח שנאים משקה. ומתי הוא הזמן של משלוח מנות.

תשובות: ואשר נראה לו, אדם משקה חביבמנה, או לא, תלי בחילוף היגירסאות בגמירה מגילה עמוד א' דאיתא התם, רבי יהודה נשיאה שדר ליה לרבי אושעיא אטמא דעגלא תלחה וורבא דחומרא, שלח לה, קיימת בנו רבינו ומשלוח מנות איש לרעוו, וברשי', הג' קיימת בנו רבינו ומשלוח מנות. הדא תרי מנות אייא, הדר שלח להiah, לא גרסון ליה הכא. ע"ב, ולפי גירסה זו עלולה משקהנה נחשבמנה. מנה אחת אטמא דעגלא תלחה, והמנה השניה גרבו דהמא.

וברבינו חננאל הגירושא: ר' יהודה נשיאה שלח לר' אושעיא ירך של עגל שלישית לטבן ונקין יין, שלח ליה, קיימת בנו ומנות לאבויים, כלומר נתינת אבויים נתת ליה מנה אחת והיא הריך, הזר שלח לו עגל ו'קנקני יין, שלח ליה, קיימת בנו רבינו, ומשלוח מנות איש לרעוו, ע"כ. וכן גירסת המאור סימן קל"ז. ולפי גירסה זו, נראה בהפשטות דאין המשקה נחשבמנה.

אמנים בנסח יהודה כתוב בא"ר: נראה לי דהכי פרישתו, כי יהודה שלח לרבי יהושע אטמא דעגלא וורבא דחומרא. שלח ליה, לא קיימת כי אם מתנת לאבויים, כי דבר מנות כוה אינו מספיק לנו להיות נקרה בשם משלוח מנות, רק דרך שולחים לאבויים דבר וועט. הדר שלח ליה אהו, قول עגלא וכו', שלח ליה רבי יהודה, באמצעות זה ראי ליקרא משלוח מנות, כי הוא ראוי ליקירות מנה יפה מאד.

ולפי מה שכותב הנפש יהודהhab, אין לנו ראייה לדמiska אין נחשבמנה, דמה דשלח ליה לא קיימת בנו כי אם מתנות לאבויים, אין זה בגל דהמשקה לא נחשבמנה, אלא בגלל שליח לו דבר מועט, שרואו להיקרא מתנות לאבויים. ולהלכה כתוב הרמב"ס בפרק ב' מהלכות מגילה: וכן חייב אדם לשלהות שתי מנות בשער או שני מני תבשיל או שני מני אוכlein לחבירו, שנאמר ומשלוח מנות איש לרעוו שמי מנות לאיש אחד. ע"ב. ומדפירת הרמב"ס והביא שלוש דוגמאות, ולא הביא דוגמא של משקה, משמעו דמשקה אין נחسبמנה, ובו כך לא שייך להעמיס ברובם"ס דברים שלא כתוב.

ובש"יע סימן תרצ"ה הלכה ד' כתוב: חייב לשלהות לחבירו שתי מנות בשער של מני אוכlein: ש"ז: "ה'ה משקה" (שם וט"ז וכ"א לבוש): ש"ז: ואין לשון מנות אלא לשון מנות (לבוש) וזה מן אחד מדמשקה (או"ז). הנה הש"יע הביא שני דוגמאות, ולא הזכיר משקה, גם המהר"ץ זצ"ל בסידורו עץ חיים העלה דבריו הש"יע, ולא הזכיר משקה, ומשמעותו דמשקה אין נחسبמנה.

ורבינו ה"שתiley ותים" כתוב, דה'ה משקה. אלא דעתין צרכיין אנו ביאור דבר כבב ורבינו וה'ה משקה. ושובחו וכותב וה'ה מן אחד מאכל ומין אחד משקה, ומהו הוספה רביינו.

ואשר ציר לומר, דבתחלת כתוב ורבינו וה'ה משקה, כוונתו דשתתי המנות הם משקה. ואחר כך הוסיף שם אחד מאכל ואחד משקה דזה נמי ספר דמי.

והסבירבו בזה, דכשմביא שמתני מנות משקה שיש חיבורו לדבר ויניכר שיש שאן שתני מנות, מה שאן כן כשמביא מין אחד מאכל ומין אחד משקה אזי אפשר דאין דמשקה החיבור בפני עצמו כשהוא ביחס. גם אפשר כשמביא בנה מאכל ומינה משקה לראה דהעיקר זה המאכל, ודמשקה בא לאיזר המאכל לעכל את האוכל ואני לו חיבורו בפני עצמו ואין זה נחשב למננה, כתוב ורבינו שום מין אחד מאכל ומין אחד משקה דשפירות דמי לצאת בזה מצות משלוח מנות.

ונון משלוח מנות, כתוב ברגאה סימן תרצ"ה הלכה ד': ויש לשלהות מנות ביטום ולא בלילה (מדברי רה"א פ"ק ד מגילה): ש"ז: שהוא זמן חובת הסעודה (לבוש). וכ"כ המהר"ץ זצ"ל בסידורו עץ חיים.

ויש שלמדו מהו שכותב המרשטיי דמקור הלכה זו והוא מדברי רה"א, שעדת הרמב"ס אינו, כי, וזה אני, דלקושטא מקור דברי הרמב"ס הnal, ר'אה, שהנensis כמבהיר בספריו רומי משה. והמעני בדברי הרמב"ס הnal, ר'אה, שהנensis וכל דין משלוח מנות עם דין סעודות פורים בהלכה אחת. שנראה קצת שדין אחד להם צריך להיות ביום, ויל'.

רשאים לעשותה כל היום. שמחות פורים: וזה שנחגו בקהילות ארחות לחטוות הכהנורים מיאל זיהו, אנו לא נהנו כה, ואין חילוק בששות בין פורים לשאר ימים. וככל שכן להזק אחד את חברו, שכן זה לא נאה לפני הש"ת ולא שמחה. שתילי זדים יסgor שמחות פורים, וכן אסור לבוש בגדי שיש בו איסור כלאים אפילו שמלה גבר - והוגן לבוש בגדים וגם מועד פורים. והמנה שאק עושים מלאה בימים פורים, וביליה יש אומרים שמחות יוש ואסורים.

אבלות: יש שנחגו אכילת בפורים, ושל טלית.

שורלים החדש: כיוון שאמרו חכמים שלזאלין ודורשין שלשים יום קודם הפסח, ויום פורים הוא שלשים יום קודם הפסח, וכן נוגן. להתחילה בימים פורים בלמוד הלכות פסח, וכן נוגן.

סוף זמן ברכת הלבנה:ليل שישי כל הלילה האשר לברך בשם

ומלכות [על פ' דעת השתיל זדים בס"כ תכו ס"ג], שאין

ברך אלא עד חד צי' ט' יומ' ויב' שעות ותשצ'ג' ג' להקים. וט' ימים מומולד זה בלילה שבתן].

ט"ז אדר - יום שבת - פרשת תצוה

פורים מושלש למועדיקם

פורים המשלשל לערים המוקפות חומות: אמרים על הנסים בתפליה ובברכת המזון. - בשחרית מוצאים ספר תורה וקוראים שבעה בפשתת השבעה, והמשלים אמור קדיש. ואנורמים למיצת השמים מספרים, ומוציאים ספר שני וקוראים בפשתת "יבא עמלק". ואך להזק שאה ים לכפוף פוסק אחרון של ייבא עמלק [או פוסק ייעש יהושע"] כדי להשלים לעשרה פסוקים, בשנה זו אין כופלים, כיוון שקרווא פסוקים הרבה בספר הראשון.

כיוון שאין קוראים המミליה בשחת, תקנו חכמים שהיינו שואלין ודורשין בענינו של ים, כדי להזק שאה ים פורים. מגילה (ד ע"א) שתיל זדים (ס"כ תרפה ס"ק יז). ומיעמידים חכם לדורש ברבים בענין המגילה וסיפור הנס, ובהלכות פורים.

פורים מושלש בערי הספיקות: ערים המספקות [שהם טבריה, חכון, שכם, יפו, עכו, צפת, חיפה, בית שאן, לוד, רמלה, באר שבע, אשקלון] שיש מחלוקת בין האחוריים אם צרכיהם להזק פורים מושלשי.

מנחה של שבת: אין אומרים צדקתן [גם למנה חלק מהלילי שנחגו לנמר צדקתן כשתאן ביום זה הכל מוקם בפורים אין אומרים צדקתן]. בין ערים המוקפות בין ביריה הפרוזות.

ט"ז אדר - יום ראשון - פורים מושלש למועדיקם
פורים המשלשל לערים המוקפות חומות: לובשים בגדי שבת. אין אומרים על הנסים בתפליה. גם בערים שאין מוקפות חומה אין נופלים על פניהם ביום זה. אין אומרים למינח ותפליה לדוד [בשאטמי].

בימים זו מקיימים מצות סעודת פורים ומשלחות מנות. בברכת המזון של סעודת פורים, אין מוציאים "על הנסים" בברכת נודה לך. וטוב שיזכיר בלהרמ"ן, בנוסח זה: "ההרמן עשיה עמו נסם ונפלאות שם שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן זהה בימי מרדכי ואסתר וכו'".

עשית מלאכה: מצד הדין יום זה מותר בעשיית מלאכה, אך ראוי שלא לעשות מלאכה מחוץ והיום, כדי שייהיו פנויים לשמחות פורים.

הספר ותענית ואבלות: בני הרכמים אסורים בהספד ותענית, ואם חל יום פירות אוינו ביום זה לא תיתנה. [והיינו לנו הגים מנהג תענית יאר צי"ט]. אבל בני הערים שאינם מוקפות חומה, מותרים בהספד ותענית ביום זה. דיני אבלות נוהגים ביום זה גם בערים המוקפות.

שם הגדוליים

כ莫ה"ר מארי חסן לוי זצוק"ל

מעולם לא שח עמו על עניינים כאלה רק בלימוד. כשהגיע לכל מוצת "הוכחה תוכיה את עמיטין" היה מוצא מעשה מהנガイים או מדברי חז"ל המותאים לעניין, ושח את המעשה בנסיבות ובמראם פנים. בסוף דבריו היה אמר במת השחוק זה המשל, אך הנמשל הוא כי עליך לתקן דבר פולני וכו'.

היה מוקיר רבנן בצרה נפלאה. כל ת"ח שהגיע למושב אף שם היה צער לימים שהוזמן לבית הכנסת משנה היה מוגRELג בבית הכנסת בכך שנanton לו לדושן בין מנהה לערבית אף שהו גאים להתפלל בסימוכות. זאת ועוד היה ממקומו וושב בסימוכות למקומ הדורש בטלים. פעם נזדמן לנו ישיבה שהיה רגיל למUDIO עמו

ביום שישי ט' אדר א' התשס"ח נלב"ע כשהוא לבוש ומהודר בגדי שבת אחר קריית שיר השירים. ת.ג.צ.ב.ה

מאורי חסן נולד בכפר מעברי סמוך לעיר גבלה בין שתי התר"ס לשנת התהר"ע נסמך בתימן לשחיטה ומילה ככל הנראה למד בעיר גבלה אצל צבוק ר' יהודה תירם זצ"ל. שימש כאן כרב במושב עמקא, והיה לומד בחברותא עם הרה"ג יעקב ייחיאל שלום צבוק ר' רב המשב בקדוק וביען לאסוקי שמעתאה אליבא ולהלטה. עד להנaging את הציבור בידי רמה בבחון וכדעת, ואך והיה תקף בעת הצוק. אך עם זאת שלוחו לא הופרה וצלהתו על פני תידר.

רגיל היה להשכים מיד לילה לא יאוחר משבטים אחר חוץ ללימוד עד תפילה שחרית. מותמייד גדול היה, מכיריו מספרים כי אין זכרים אותו שחבדרים בטלים. פעם נזדמן לנו ישיבה שהיה רגיל למUDIO עמו מעת לעת, לספר שיר וראשו. תוך כך שאלו על עיסוקו أبي ועל המשפה. הבחו רח כי דבר מה זו לו בשיחה זו, עד שלפעת הבחן כי

מסורת כהלה

הרה"ג רבי יונתן דוד שליט"א
ראש כולל "ברכת יוסף" רחובות

ידרך באותיותה

ואל היה דבר זה קל בעיניך באמורך הנה תפילה נקראת עבודה שבבל, ואכ"ם מה לי אם אומר לך או כן. הלא תוכן בנות הוא יעד את בור רבבי זיכאת כוונתי, אך כי לא מוחכמה שאלת שחרי שנחכינו אין מוויזין לפני התיבה וכו' מפני שקוראין לאלפין עיניין לעלעינים אלף. וגפסך רומרב"ע בשוש"ע וש מהפסוק שלא היה לדורינו אף בDALICA אחר הגון כמהוינו א"כ יכול קדרא כהונג עכ"ב בטורה, ומ"מ לא ימנחו לש"ץ קבעו טמא ימצאו טוב יותר. ויש שכטבו שאף אם עליה ריח, ולא הקלו הפוסקים במקומות שכטום מודברים כן. וכ"ז בתפילה, שאר אבותינו לא דקו"כ אחר מבטא הש"ץ להחזרו אם טעה במלרע וכובינו, ונטרופה ההתקפה גם אצלנו. לא מביא אלה שללאבן לב המירנו כבודם מבנאי דעה אחרת לברא, אלא אף אלו שעדיין אחוזים במסבאת אבותינו. מ"מ במקצת אותיות נשתחחה מעט הגיון המדוייקת, כהברת הריש שרבים הוגים אותה כगימל רפואה, ואין מפרשים בין צ"א"ד וס"מ"ך, וכן הגיית החולם שלא מעטים יהoga כקמ"ץ גמור ועד.

הנה החודש אדר ובתים מתוערים בקריאת פרשת זכור ופורה. לשומע כפ' מסורת אבותיהם ובדקוק הקריה. על כן ראיינו לעורר על עניין שמירת מבטאנו הzech ודקוק הקריה בכלל. והג' שמירת המסורת בכל עניין וההוראה והמצוות היא חשובה מאוד, ובנ"ג וזה השובה היא שבעתים מפני שבה ותיחודה קהילתו עד מאד בשמרות לשון-הקדוש בטורה ובצחotta. בוגיינו כל זאת כך שאין אחת דומה לרשותה, במבטא הדוש והרפה, והנו, לעיל, וילע. ובעל עטרה זו הייתה לראינו בכל שנות גלותינו ומשוכנו עלות לא"ק ונתרענו בין יתר קהילות הארץ, אשר לא נשתרמה לה"ק בפיהם כבבינו, ונטרופה ההתקפה גם אצלנו. לא מביא אלה שללאבן לב המירנו כבודם מבנאי דעה אחרת לברא, אלא אף אלו שעדיין אחוזים במסבאת אבותינו. מ"מ במקצת אותיות נשתחחה מעט הגיון המדוייקת, כהברת הריש שרבים הוגים אותה כגימל רפואה, ואין מפרשים בין צ"א"ד וס"מ"ך, וכן הגיית החולם שלא מעטים יהoga כקמ"ץ גמור ועד.

חינוך כהלה

הרה"ג רבי זוהר שרעבי שליט"א
רב ממי"ץ שכונת רמת אליהו ראשל"ז וראש כולל הריש"ש

סבלנות ושמיעת הילד

כולם, חייב לסייע כל גבי את עמי". כמו שמנגיד הרה"ק בשושן שבבל עניין כובד, ממש ואנשייה. במשל של נארו: "אָנֹה גַּלְבָּא אִשְׁיָּתָהּ וְבָרְטָבָּא יְשֻׁמּוּקָהּ" והוא שגור בוגר' ר'AMI ורבי אס' חד אמר: ישחנה מדעתו, והוא אמר: ישחנה לאחרות. מבריך המהרט"א "ישחנה מדעתה" כדי שישח דעתו צלולה. "ישחנה לאחרות" כדי שיתגנו לו עצה על DAGATNA. מוסר' ר' ר' ש"מ: שיש הימנאות אין להלוקות אלא מהילה ישחנה מדעתו ואם אין יכול להסביר מדעתו ישחינה לאחרות כי אוטו אדם שהוא מדבר עימיו ידבר על ליבו דברים טובים ומוטהך רק ישחנה מדעתה...". המורם מכל זה גם טבעו של האדם שתיחילה הוא מנסה לשוחח עם עצמו, עם תוכיות נשימות וקר אויל לסליק את טרדתו ודאגתו. וכיון שהליך דרישה אומנות דוגלה והאדם מעצם בריתו הוא איש שיחוח עימיו, הוא זוקק לישחינה לאחרות.

כתב בעל' חובת התלמידים' מוכרח הוא [המחוק/ההוראה] להרכין את עצמו אל תלמיד... ולהדריך אך תוך קנסותנו ונמיותנו, עד אשר יגיע אל ניצוץ נשחתו הגנזה אף נעלמה, להוציאו, להצמיחה ולגדלה... ויש להתבונן כיצד נגע לך? דיווע ומפרנס המשעה באחד שאמיר לחבירו שביבו להכעיס את הלל נשיא ישראלי, והתחייב שאמיר לאילית ביך יתן לו אבע מעות זה. הילך ושאל שאלות שונות מישנות את הלל בעיר שבת בשעה שרכע עצום למחרץ, ולא עלה בידו להכעיסו. בסיום המעשה אומר הלל לאוטו אדם "חווי זעיר ברכח" כדי הוא הלל שתאביד על ידו ד' מאות זה' ו' מאות זה' יקפיד' מדרימה הנהגתו של הלל ומධימה בעיר סבלנות!!! הלל פונה לשואל בכינוי חיב' בני', דבר הנoston פחה לרצון לטמונה לשם עאת השני באשר הוא. הלל לא כועס ולא מקפיד כי טמונה נפשו מידה מאוד גדולה סבלנות!!! הלל יודע שכל אדם וכ"ש נשיא בישראל חייב לשאת את עול

הבORTHח בה' חסיד יסובבנו

הODO למלך ובירכוו, ומשפנה המלך והלך לביתו, מישיו היטב את מתנת המלך, ושחו איש לרעהו מה' מחת המלך. עמו בעל התרנגולת ואמר להבריו, תן לי את חז'י הריאל שקיבלה מאת המלך, כי טוב ליחס' הריאל יותר מהתרנגולת כי בו אקוה מה שאפוף. הסכם חבריו וערכו עסקת חיליפין חז'י ריאת תמורה תרגולות.

הLK האחד לשוק למלא אמרתו בחז'י הריאל להביא מהיה אל ביתו, וחבירו לך את התרנגולת והצינעה בתרמilio עד כי בא הביתה לעת ער. ויהי בכווא הביתה שח' לננות בינו את דבר המשעה, והיא

ערכה השולחן והגישה לפני. שפתחה קרבה של התרנגולת נמלטה קריית הפעטה מפה. מיזעינו לא הבין מה הפלא וה讚ה גדול, עד אשר שחה לו כי בطن התרנגולת מליה דינרי זב. נטל כל החובים והצינעים ארוגן מיהוד שהיה מטמיין בו מעיתון.

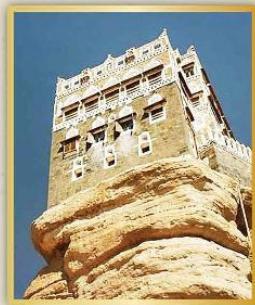
והנה ביום המחרת נשנה המעשה. וכשמעו ערכו ליד ארמן המלך. וכשמעו אותו בקריאותיהם אתמול, שב הביא להם כוים האתמול למי ששברו רוגנולות וחוכחה דינרי זב, ולשני חז'י ריאאל. אמר האחד לחבירו מלך שוטה זהה זהה. מודיע מבייא לי תרגולות ולא מעות? וכמשיעם ברשותךך בשני, שוב ביקש האחד מחבירו להחליפ' התרנגולת בחז'י הריאל, והוא לא שוח' לו מאומה מכל אשר היה בבטן התרנגולת מים אתמול, ואף הפעם בכווא הביתה מצא בבניה אוצר דינרי זב.

ויהי ביום השלייח'. בערבם שב' ליד ארמן המלך, שילש מעשו ובדיו מקבל התרנגולת וחז'י ריאאל, ואדרון המלך ר' החס'ן, מודיע תן לי כל יום קונה נבי את אשר אחפוץ. ולא תמיד דרשו לי בדוקא סודיה דשנה אלא לעתים נזכר נבי לknות כלים ובגדים לבתי, ועם תרגולות אי אפשר להשיג את אלה.

הבן המלך כי גלה את דינרי הזוב בבטן התרנגולת ודאי לא היה מבקש חז'י ריאאל, ושאלו בשתמייה בקהלו. מה עשית בתרנגולות של אתמול ושלשים? ענהו נתחים לחבירי بعد חז'י הריאל שהבאתי לו. עמד המלך ונתן התרנגולת לסומה השני וכן אמר, נוכחות דעתך כי הבORTHח בה' אין מפסיד. ואתה שתلتית בטחונך במי שאמור וורה העולם תמרות חז'י ריאאל אוצר גдол, אך וזה רשות לך עוד חז'י ריאאל וזהר שלא יבא עוד בחזרי, כי לא נאה לכיסיל כבוד ליטול מאת המלך.

וזה שנאמר ברוך הגבר אשר יבטיח בה' והיה 'ה' בטחו, והשנאי משבח המלך אמר 'ה' אדור גבר אשר יבטיח אדם ושם בשיר זרועו וכן 'ה' ישור לבו, ונאמר בטחו בה' עד עדי עד כי ביה' 'צ' צור עמלמים, ורכבים בכובדים על הבוטחים בה'. וככינים בדברי בעל הובות הלכבות ו'אל, אמר הקב'ה, לא נצוני אלא בבל הטחון. כי אין השחתה השית' יזרו יותר בהשחתה גдолה ועצומה, ולתוי על הבORTHח בו ונשען בימינו, ושואל ודורש ממנו לא מזולתו חיללה וחס, דכתיב והבORTHח בה' חסיד יסובבנו.

(ע' פ' קורא הדורות לר' אברהם ערומי)

עוושר גדול לא היה מנת חלום של עם ישראל בגולות, ואף כי פה ושם אפשר למצוא מי שספר עליו גורלו, או תקופות כלאה ואחרות שנטרבו ישראל באוצרות פזורייהם בעושה, לרוב לא היה המצב כן ונתקיים בידם הפסוק כי לא יזהל איבון מקרוב הארץ בהיורו בר. כאשר האוצרות ושמא אף יותר אף ארץ תימן לא נטרבכה בעושר גדול בלשון המעתה, ומאת שף בני ישענאל השוכנים שם לא היו משוער חבל כלל וכלל, והיה על כל אדם לומציא מזונתו לביומו בטורה גדול במלכות שונות, צורפות קדרות רעית צאן וubarות השדה.

ובכן ידועים היו יהודים תימן בחירותם, כך שלא בחלו בשום מלאכה, בין פשוטי העם בין גולי החכמים על מנת להביא טرق לביהם, וככמארם זול' פשוט נבלתא בשוקן ואל תאמיר גברא רבא אנא'.

או אעקד כי יש אשר גורלם לא שפר עלייהם בכפליים, ולא יצליח לכל מלאכה. אלה נזוק נברית במוקם שיד' הבריות ככל בקשיש משות כדי לכלכל את עצםם. זהה היא המעשה בשניים שבגווען ההורא לא ניתן להם כה האות וסומם הי. כברם לזרקה קשור גורלם זה בבה, והו מס'יעים זה להו בחיטוש אחר אנשי טווים שישיעו בעוד להביא מזון כדי להשביע נפש בנ' ביתם כי ריבים הם, וכן היו משוטטים בחוץות ומדדים זה את זה, ודופקים בכל שער לשאול על מזונות, בכתים ובשוקם, ובסות וברונות. ובני אום מרים מרים, עליהם ביטר שאית ויתר עז, ליתן להם צדקה הגונה מאשר נמצא אתם, כל אחד כפי יכולתו.

ברם למרות גורלם המשותף אין מודתם שווה, כי בעוד שנייהם מלחיכים בבקש אוכל למם, והאחד קורא בקהל "ה' הוא האלהם". בני בוטה ביהידו של עולם ואין לבטווח בחולתו, כי הוא זו ומין ואין נוון בעין יפה כמוות, ואין מרחם זולתו. והשני קורא. אין מרחם כמו המלך שכוכנו לא יאמאים מל' ימין, ואין נתן מוחון עי'ים כמו המלך. והשני אומר, לא כי אם יתנן לך אדם, אינו אלא שילוחו של מלך העולם 'ה' יתברך, ומנתן בשור ודם ממתנתנו יתברך. והשני משיב, כי 'ה' השית' בשמים, והמלך באותה העת יושב האימאם באמרונו ומרוכז הוא בענייני המלוכה השווים, בשלפעו שומע הוא קריאות מרוחבה של עיר, תחילת לא שת ליבו לך, כי' כילה את כל שעותי להטotta און לדרכי הבריות? אך לפטע שמע המלך כי' שמו מזוכר שם. עתה עשה אונז אפרכסת לשמו מה משוחחים אודוטיו.

כשםו המלך כי האחד משבח לבורא כל עולמים, והשנאי משבח המלך על זדיבות לבו ומידותיו הנעלאות, קרא למשותהי וורה להם: כי' תעשי. טול תרגולות שחוטה ומבושלה כדית ישראל עם סימן להיכר כי' כשרה וראי לאכילה, ומלאו תוקן בטנה דינרי זב, והביאו לפני. מיהרו המשותים לעשות כרצון המלך והביאו לפני.

נטל המלך את התרנגולת בידו האחת, וסוכם חז'י ריאאל בידו השניה, ויצא אל השנאים. לזה ששבחו הביא את התרנגולת, ולשנאי ששבחו לעליון הביא את חז'י הריאל.

לידיית הציבור

נותרה כמות מצומצמת של מגילות אסתר המהודרת
"עטרות חביב"
עם פסקי הלכות ומונגים מנוגן ק'ק' תימן
בכריכה קשה / רכה, במחור מיוחד, לבתי נסת וכמוות בלבד
לפרטים צור קשר: 0504108526 בין השעות 6-8 בערב

לזכות ולהצלחת ידידינו היקר והנכבר
יוסף בן יעקב דוויך הי' ז'
וכל בני ביתו והנכדים אליהם